

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за I квартал 2016 року

Станом на 31.03.2016 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 609 фінансових компаній
- 267 юридичних осіб (лізингодавців)
- 478 ломбардів

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Станом на 31.03.2016	Темпи приросту, %	
				31.03.2015/ 31.03.2014	31.03.2016/ 31.03.2015
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	386	456	609	18,1	33,6
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	35 841,2	67 000,4	77 491,9	86,9	15,7
Власний капітал, (млн. грн.)	13 436,7	14 533,8	22 028,6	8,2	51,6
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	7 637,3	12 942,3	23 720,0	69,5	83,3
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	256	266	267	-14,8	0,4
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	66 626,2	34 167,2	23 591,4	-48,7	-31,0
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	24 952	19 555	15 127	-21,6	-22,6
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	1 339,8	1 044,7	1 516,0	-22,1	45,1
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	1 686	407	1 047	-75,9	157,2
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	479	478	478	-0,2	0,0
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 452,6	1 915,5	2 529,2	31,9	32,0
Власний капітал, (млн. грн.)	883,7	1 000,5	1 128,2	13,2	12,8
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	1 835,8	3 062,5	3 689,0	66,8	20,5
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	1 749,7	2 793,3	3 478,3	59,6	24,5
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	2 764,9	2 743,3	2 795,0	-0,8	1,9

Послуги фінансових компаній

Станом на 31.03.2016 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 609 фінансових компаній, що на 153 установи (33,6%) більше порівняно з відповідною датою I квартал 2015 року (Станом на 31.03.2015 – 456 фінансових компаній).

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за I квартал 2015 - I квартал 2016 рр., наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

**Інформація про обсяги та види фінансових послуг,
наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН, млн. грн.**

Вид фінансової послуги	I квартал 2014	I квартал 2015	I квартал 2016	Темпи приросту (I квартал 2016/ I квартал 2015)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	53,3	2 566,1	747,7	-1 818,4	-70,9
Надання позик	254,4	303,4	466,2	162,8	53,7
Надання порук (поручительств)	0,0	0,3	151,0	150,7	50 233,3
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	1,5	0,0	4,9	4,9	-
Надання гарантій	2,0	4,7	91,3	86,6	1 842,6
Факторинг	1826,2	3 928,9	3 286,6	-642,3	-16,3
Залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення	77,5	71,5	480,6	409,1	572,2
Операції з обміну валют	89,9	119,5	38,7	-80,8	-67,6
Операції з переказу грошових коштів	2860,8	4 169,7	14 866,4	10 696,7	256,5
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	99,5	101,2	107,1	5,9	5,8

За I квартал 2016 року відбулося збільшення активів фінансових компаній на 15,7% (10 491,5 млн. грн.), в той же час власний капітал збільшився на 51,6% (7494,8 млн. грн.).

Обсяги фінансових послуг зросли на 83,3% (10 776,3 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом I кварталу 2015 року.

Найбільше збільшення обсягів надання фінансових послуг відбулося по таких видах:

- надання порук (поручительств) в 50,2 раз (150,7 млн. грн.);
- залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення в 5,7 раз (409,1 млн. грн.);
- операції з переказу грошових коштів в 2,6 раз (10 696,7 млн. грн.);
- надання гарантій в 1,8 раз (86,6 млн. грн.);

Найбільше скорочення обсягів фінансових послуг продемонстрували - надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів - на 70,9% (1 818,4 млн. грн.) та операції з обміну валют - на 67,6% (80,8 млн. грн.).

Фінансові послуги наданих фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах

Протягом I кварталу 2016 року фінансові компанії уклали 614 договорів адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на загальну суму 107,1 млн. грн., виконали 942 договори.

Таблиця 3

Кількість діючих договорів про адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду

Період	I квартал 2014 р.	II квартал 2014 р.	III квартал 2014 р.	IV квартал 2014 р.	I квартал 2015 р.	II квартал 2015 р.	III квартал 2015 р.	IV квартал 2015 р.	I квартал 2016 р.
Кількість договорів	14 523	13 597	12 687	12 335	7 921	7 556	7 473	7 492	7 164

Як свідчать дані таблиці 3, кількість діючих договорів адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець I кварталу 2016 року, становила 7 164 одиниці, що на 4,4% (328 одиниць) менше порівняно з цим показником аналогічного періоду I кварталу 2015 року .

Розподіл створених, фінансовими компаніями, діючих груп по адмініструванню фінансових активів за категоріям товарів наведено в табл. 4

Таблиця 4

Кількість діючих груп створених фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду.

Вид товару	Станом на :								
	31.03. 2014	30.06. 2014	30.09. 2014	31.12. 2014	31.03. 2015	30.06. 2015	30.09. 2015	31.12. 2015	31.03. 2016
автомобілі	208	212	214	223	226	225	230	238	241
будівельні матеріали	4	4	4	4	4	4	4	3	3
побутова техніка	1	1	1	1	1	1	1	1	1
інше	1	1	1	2	1	1	1	1	1

Станом на 31.03.2016 найбільше діючих груп, створених фінансовими компаніями, за такою категорією товарів, як: автомобілі – 98% від загальної кількості створених груп, що на 0,6% (станом на 31.03.2015р. - 97,4%) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду I кварталу 2015 року.

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 31.03.2016 58 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 31.03.2016 становить 19 340 особи, з яких 19 222 - фізичних та 118 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

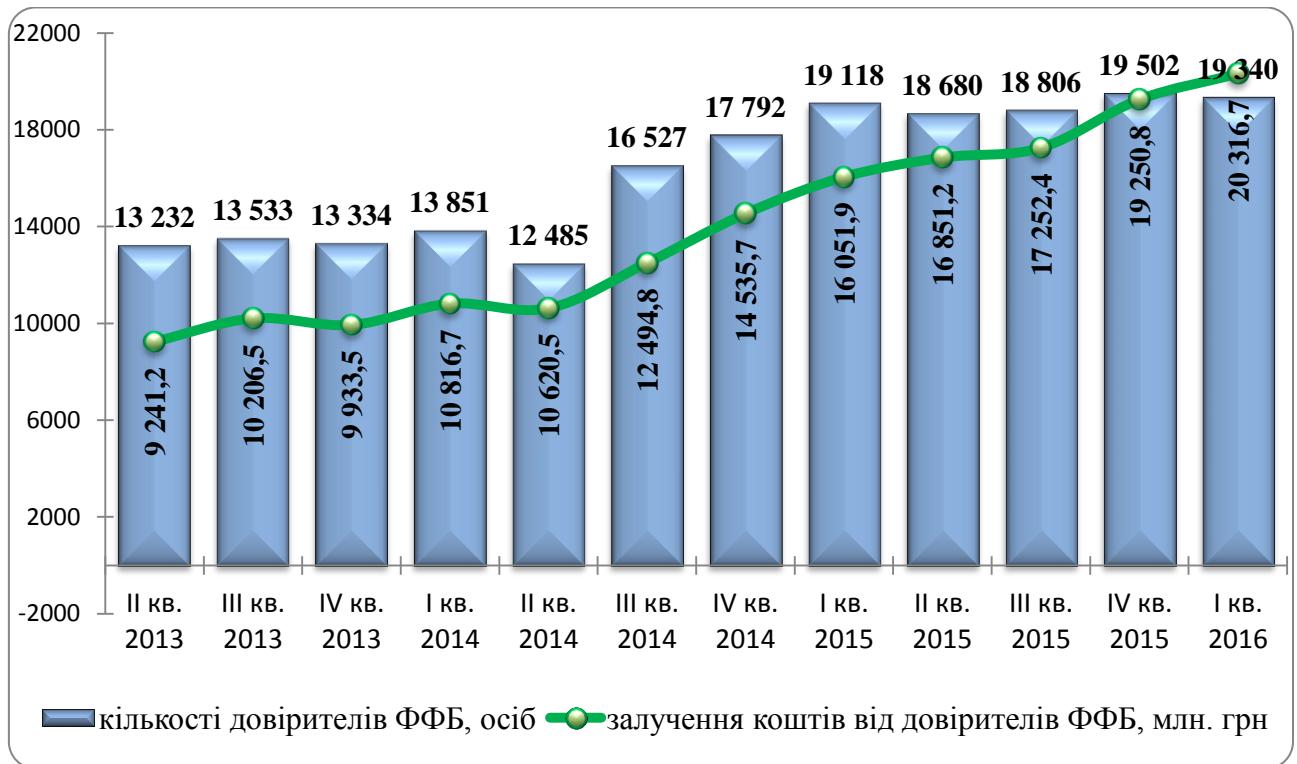

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ

Протягом останніх років спостерігається поступове збільшення кількості довіритель ФФБ та надходжень коштів до ФФБ. Порівняно з аналогічним періодом I кварталу 2015 року кількість довіритель ФФБ збільшилась на 1,2% (222 особи). Обсяг залучених коштів від довіритель ФФБ становить 20 316,7 млн. грн., що на 26,6 % (4 264,8 млн. грн.) більше порівняно з аналогічною датою минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 31.03.2016 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 15 фінансових компаній, із яких 4 створили 4 ФОНів (табл. 5).

Таблиця 5

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Станом на 31.03.2016
Кількість виданих дозволів	15	15	15
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	7	7	4

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 31.03.2016 становить 15 фізичних осіб.

Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є власниками сертифікатів ФОН, станом на 31.03.2016 становить 43,1 млн. грн. та не змінюється протягом останніх трьох років.

Факторинг

Станом на 31.03.2016 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 467 фінансових компаній, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом I кварталу 2016 року фінансові компанії уклали 3 902 договори факторингу на загальну суму 3 286,6 млн. грн., виконали 2 900 договорів на суму 2 491,2 млн. грн. Діючими на кінець I кварталу 2016 року залишалося 9 650 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 3.

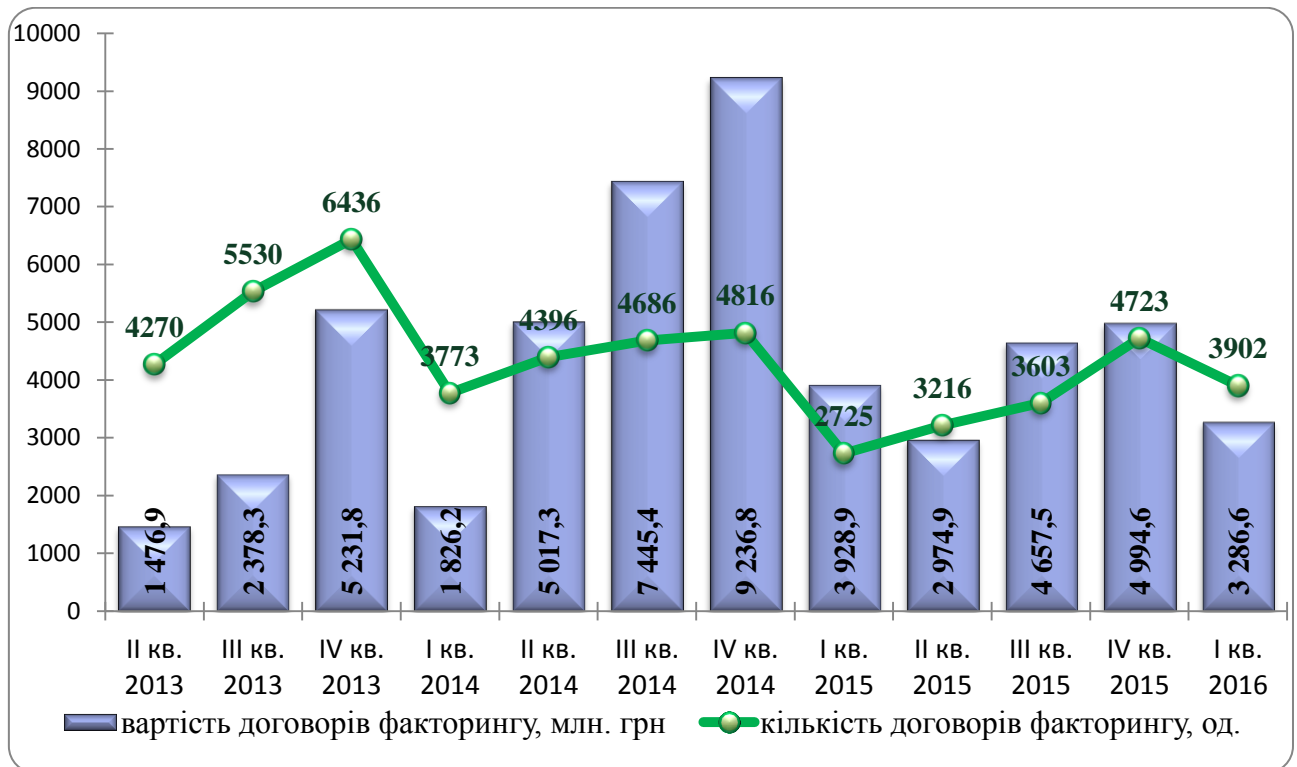

Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу

Кількість договорів факторингу, укладених протягом I кварталу 2016 року, становила 3 902 одиниці, що на 43,2% (1 177 одиниць) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду I кварталу 2015 року. Вартість договорів факторингу становила 3 286,6 млн. грн., що на 16,3% (642,3 млн. грн.) менше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування (табл. 6, рис. 4.)

Таблиця 6

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	I квартал 2014	I квартал 2015	I квартал 2016	Темпи приросту (I квартал 2016/ I квартал 2015)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	491,4	3567,1	2 457,3	-1 109,8	-31,1
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	84,5	201,3	59,6	-141,7	-70,4
Банківські кредити	1 201,9	114,2	80,5	-33,7	-29,5
Інші джерела	47,8	46,4	680,2	633,8	1366,0
Всього	1 826,20	3 928,90	3 286,6	-642,3	-16,3

Станом на 31.03.2016, порівняно з відповідною датою I кварталу 2015 року, відбулося зменшення фінансування факторингових операцій за рахунок:

- власних коштів на 31,1% (1 109,8 млн. грн.);
- банківських кредитів на 83,9,8% (4 132,7 млн. грн.);
- позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів) на 70,4% (141,7 млн. грн.).

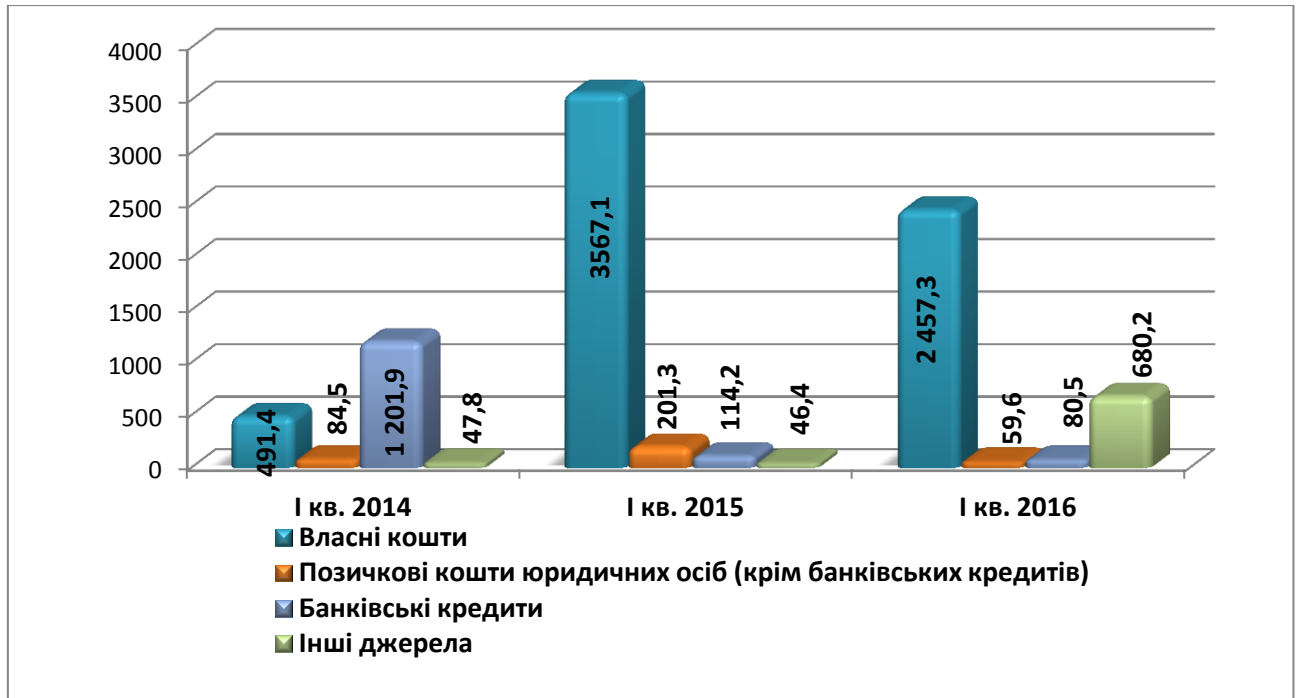

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій, млн. грн.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій за I квартал 2014 - I квартал 2016 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За I квартал 2016 року частка власних коштів становить 74,8% і є найбільшою в структурі джерел фінансування, що на 16,0 в.п. нижче даного показника за відповідний період минулого року (90,8%).

Станом на 31.03.2016 частка банківських кредитів становить 2,4%, що на 0,5 в.п. менше ніж за відповідний період I кварталу 2015 року (2,9%).

Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату I кварталу 2015 року зменшився на 3,3 в.п. та становить 1,8% від загальної суми джерел фінансування.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 7

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн. грн.

Назва галузі	I квартал 2014	I квартал 2015	I квартал 2016	Темпи приросту (I квартал 2016/ I квартал 2015)	
				Абсолютний	%
Будівництво	65,8	5	1,1	-3,9	-78,7
Добувна промисловість	0,1	0	0,0	0,0	-
Легка промисловість	0	0	0,0	0,0	-
Машинобудування	0	0	0,0	0,0	-
Металургія	0	0	0,0	0,0	-
Сільське господарство	0	0	28,5	28,5	-
Сфера послуг	35	174,2	20,1	-154,1	-88,5
Транспорт	0,4	0	0,1	0,1	-
Харчова промисловість	21,5	24,4	33,3	8,9	36,4
Хімічна промисловість	0	0	54,4	54,4	-
Інші	1 703,50	3 729,80	3 149,1	-580,7	-15,6
Всього	1 826,20	3 928,9	3 286,6	-642,3	-16,3

Найбільше збільшення продемонстрували укладені договори факторингу за такими галузями, як: харчова промисловість – у 36,4 рази (на 8,9 млн. грн.), сільське господарство – 28,5 раз (на 28,5 млн. грн.).

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за I квартал 2014 – I квартал 2016 рр. наведено в табл. 8.

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	I квартал 2014	I квартал 2015	I квартал 2016	Темпи приросту (I квартал 2016/ I квартал 2015)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	7 605,2	694,4	38,7	-655,7	-94,4
Операції з переказу грошових коштів	11 127,0	12 703,8	14 866,4	2 162,6	17,0
Всього	18 732,2	13 398,2	14 905,1	1 506,9	11,2

За I квартал 2016 року спостерігається збільшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків на 11,2% (1506,9 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом I кварталу 2015 року. Операції з обміну валют скоротилися на 94,4% (655,7 млн. грн.), але відбулось збільшення операцій з переказу грошових коштів на 17% (2 162,6 млн. грн.).

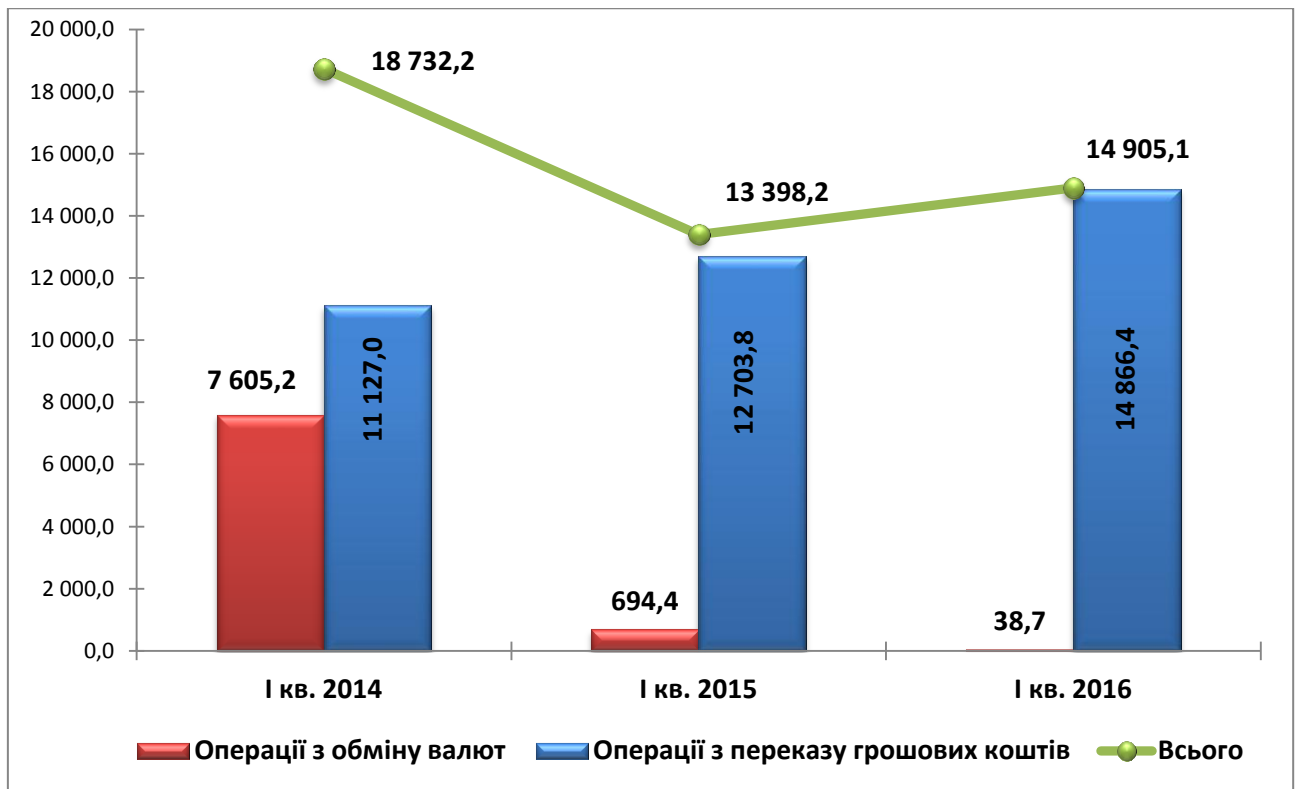

Рис. 5. Динаміка операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 9.

Таблиця 9

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (I квартал 2016/ I квартал 2015)	
	I квартал 2014	I квартал 2015	I квартал 2016	Абсолютний	%
Фінансовий лізинг	979,1	778,6	1 193,4	414,8	53,3
Поштовий переказ	2 037,50	1 497,80	1 618,3	120,5	8,0
Всього	3 016,60	2 276,40	2 811,7	535,3	23,5

Дані таблиці 7 свідчать про збільшення:

- фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту на 8,0% (120,5 млн. грн.);
- фінансових активів, що є предметом договору фінансового лізингу на 53,3% (414,8 млн. грн.).

Фінансовий лізинг

Станом на 31.03.2016 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 267 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 372 фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу.

Таблиця 10

**Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній,
що надають послуги фінансового лізингу**

Тип установи	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Станом на 31.03.2016
Юридичні особи – лізингодавці	256	266	267
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	161	215	372

Протягом I кварталу 2016 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 1 058 договорів фінансового лізингу на суму 1 520,9 млн. грн.

Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 1 197,0 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.03.2016 становить 23 836,0 млн. грн.

Близько 99,0% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (табл. 11).

Таблиця 11

**Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості,
укладених юридичними особами та фінансовими компаніями**

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
I квартал 2014 р.	1 339,8	1,5	1 686	5
I квартал 2015 р.	1 044,7	0,0	407	0
I квартал 2016 р.	1 516,0	4,9	1 047	11

За підсумками I кварталу 2016 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу в 1,6 раз (651 одиниць) порівняно з відповідним періодом I кварталу 2015 року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 45,6% (на 476,2 млн. грн.).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом I кварталу 2014 – I кварталу 2016 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 6.

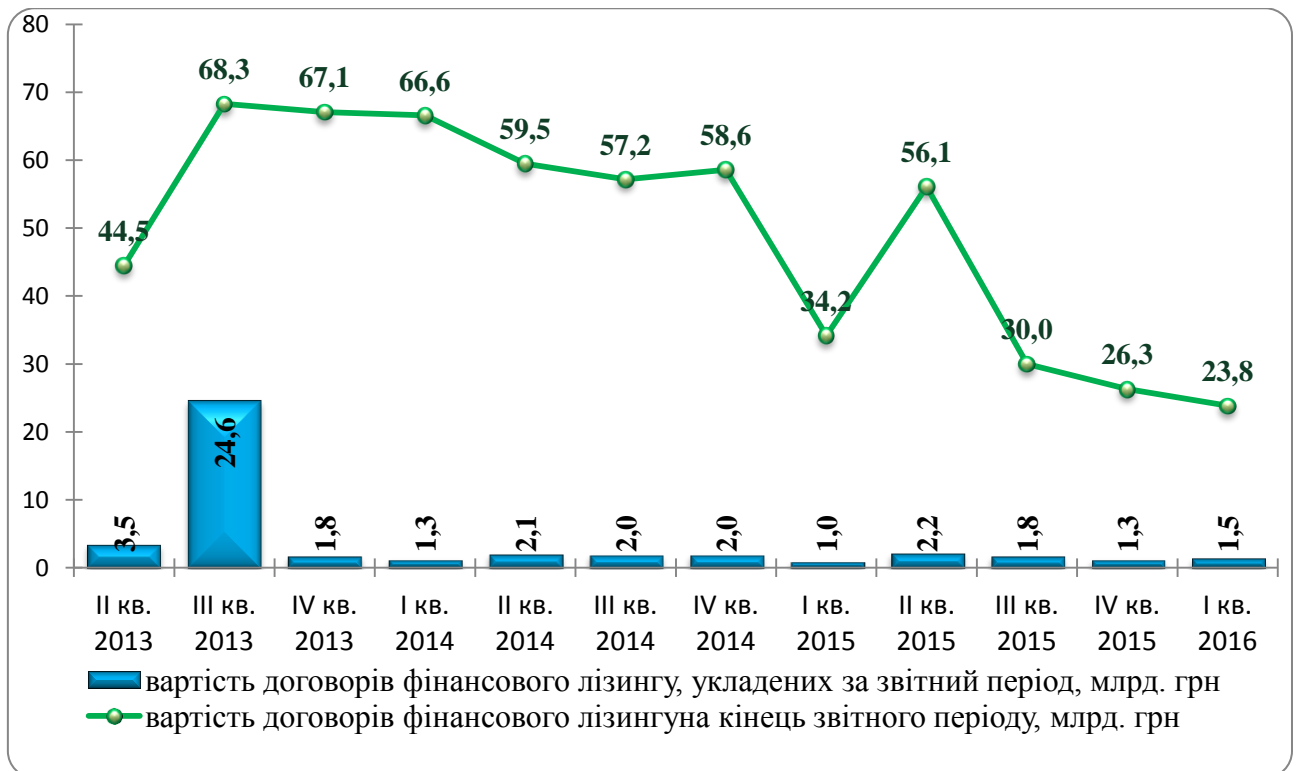

Рис. 6. Динаміка надання послуг фінансового лізингу

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 12.

Таблиця 12

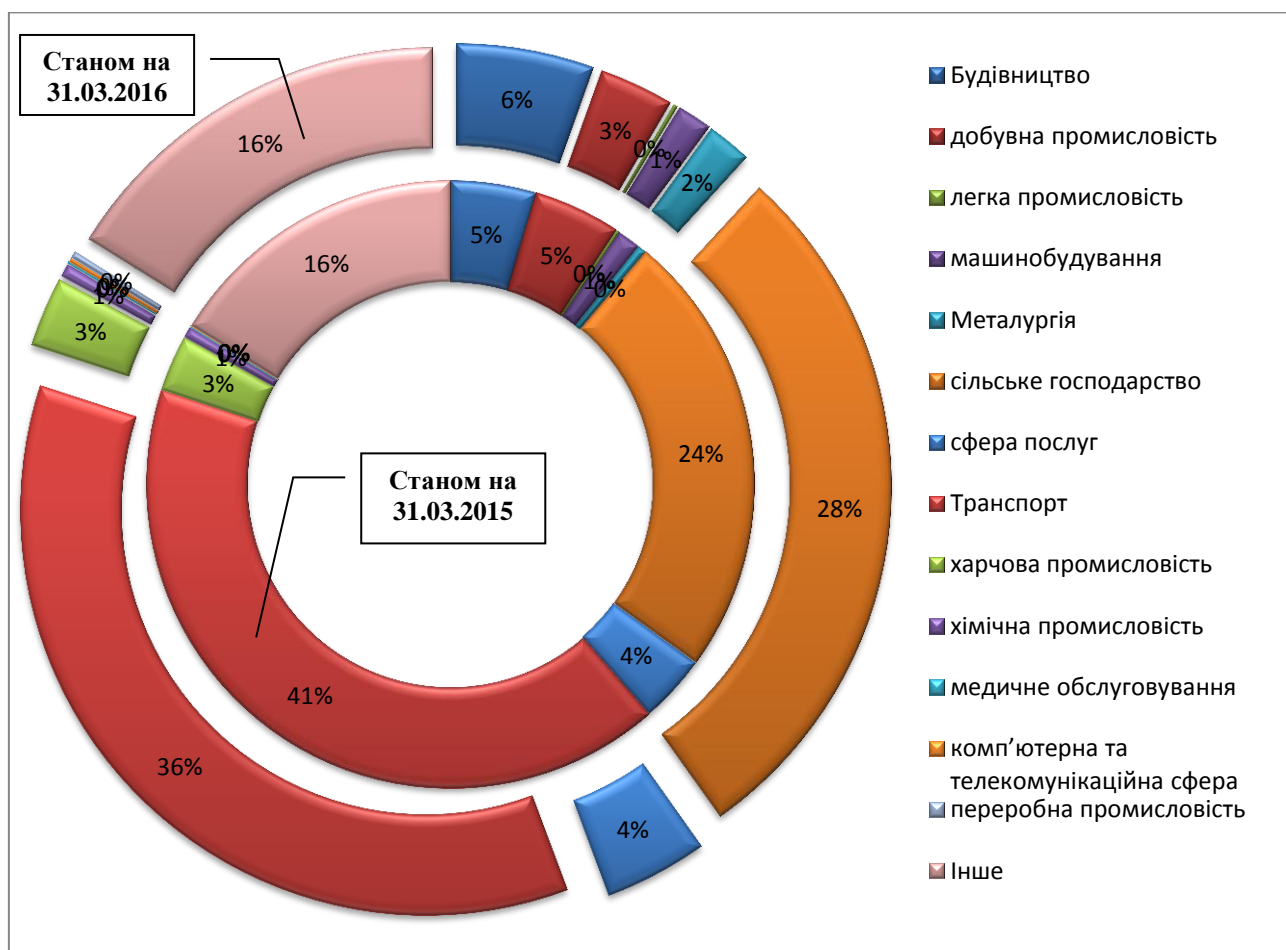
Вартість договорів фінансового лізингу за галузями, млн. грн.

Назва галузі	Станом на 31.03.2015	Станом на 31.03.2016	Темпи приросту (31.03.2016/ 31.03.2015)	
			Абсолютний	%
Будівництво	1 562,3	1 306,8	-255,5	-16,4
Добувна промисловість	1 574,1	708,3	-865,8	-55,0
Легка промисловість	62,7	42,2	-20,5	-32,7
Машинобудування	428,5	330,8	-97,7	-22,8
Металургія	164,6	423,5	258,9	157,3
Сільське господарство	8 124,5	6 762,3	-1 362,2	-16,8
Сфера послуг	1 224,5	986,6	-237,9	-19,4
Транспорт	14 111,4	8 511,1	-5 600,3	-39,7
Харчова промисловість	1 015,7	661,9	-353,8	-34,8
Хімічна промисловість	196,8	123,1	-73,7	-37,4
Медичне обслуговування	25,7	22,5	-3,2	-12,5
Комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	17,5	38,5	21,0	120,0
Переробна промисловість	0,0	67,7	67,7	-
Інше	5 531,1	3 850,7	-1 680,4	-30,4
Всього	34 167,2	23 836,0	-10 331,2	-30,2

За підсумками I кварталу 2016 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

- транспортна галузь, вартість договорів становить 8 511,1 млн. грн., (Станом на 31.03.2015 – 14 111,4 млн. грн., спад на 39,7% (5 600,3 млн. грн.));
- сільське господарство, вартість договорів становить 6 762,3 млн. грн. (Станом на 31.03.2015 – 8 124,5 млн. грн., спад на 16,8% (1 362,2 млн. грн.));
- добувна промисловість, вартість договорів становить 708,3 млн. грн. (Станом на 31.03.2015 – 1 574,1 млн. грн., спад на 55,0% (865,8 млн. грн.));
- будівництво, вартість договорів становить 1 306,8 млн. грн. (Станом на 31.03.2015 – 1 562,3 млн. грн., спад на 16,4% (255,5 млн. грн.));
- сфера послуг, вартість договорів становить 986,6 млн. грн. (Станом на 31.03.2015 – 1 224,5 млн. грн., спад на 19,4% (237,9 млн. грн.)).

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 7.

**Рис. 7. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями
Станом на 31.03.2015 та 31.03.2016, млн. грн.**

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 8.

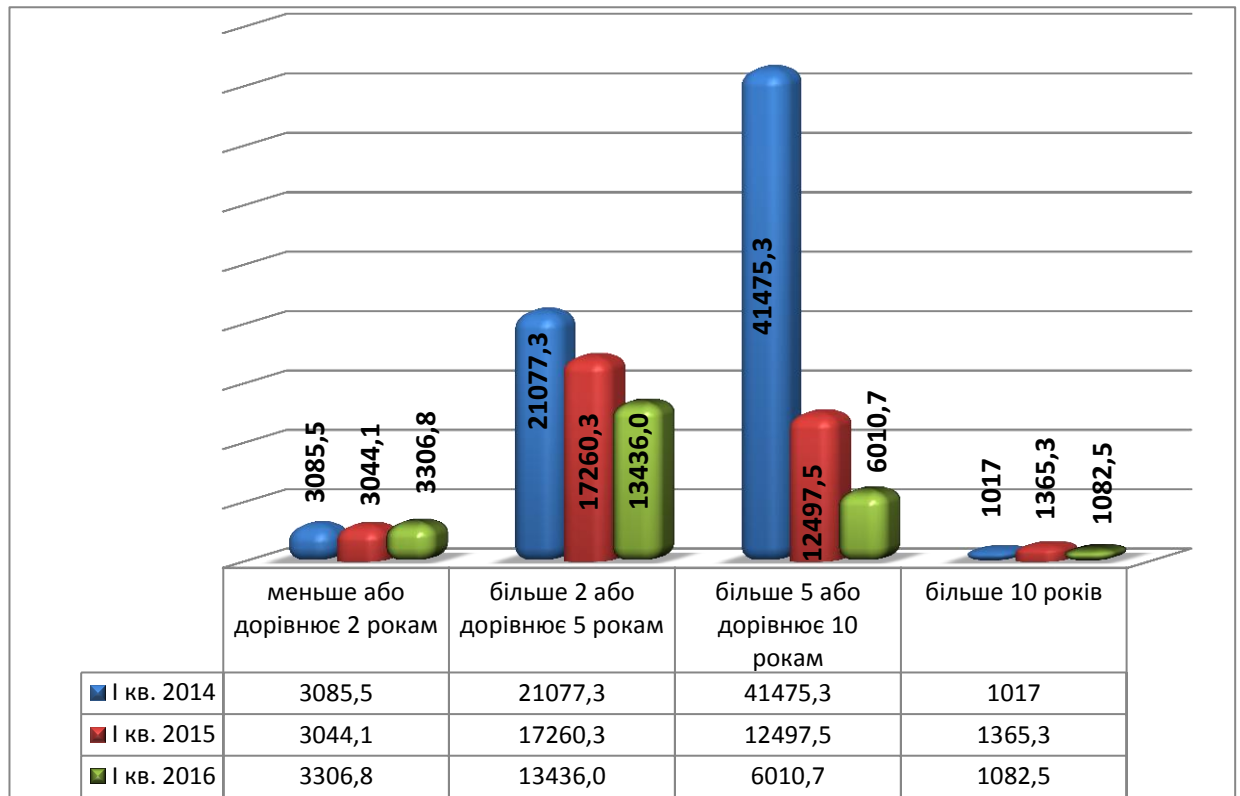

Рис. 8. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії, млн. грн.

Станом на 31.03.2016 спостерігається тенденція зменшення частки довгострокових договорів лізингу. Вартість договорів, термін дії яких більше 5 або дорівнює 10 рокам порівняно з аналогічною датою минулого року, зменшилась на 51,9 % (6 486,8 млн. грн.), договори з терміном дії більше 10 років зменшились на 20,7% (282,8 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років показали незначний ріст на 8,6% (262,7 млн. грн.), строком від 2 до 5 років зменшилась на 22,2 % (3 824,3 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 13.

Таблиця 13

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням, млн. грн.

Обладнання	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	станом на 31.03.2016
Транспорт	50 500,30	23071,9	13 404,4
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	1 050,60	117,1	27,3
друкарське та поліграфічне обладнання	75,3	57,7	34,0
торговельне обладнання	37,6	73,8	243,3
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	8 203,00	7 042,10	6 006,2
будівельне обладнання та техніка	-	1 440,30	1 442,6
обладнання для харчової переробки	-	107,1	57,4
медичне обладнання	-	5,2	5,9
банківське обладнання	-	7	4,2
промислове обладнання	-	248,6	152,4

будівлі та споруди	-	-	680,6
Інше	6 788,60	2 003,70	1 777,7
Всього	66 655,4	34 174,5	23 836,0

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 31.03.2016:

- транспортні засоби - 13 404,4 млн. грн. або 56,2% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом I кварталу 2015 року показник зменшився на 41,9% (9 667,5 млн. грн.);
- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 6 006,2 млн. грн. (25,2%). Вартість договорів зменшилась на 14,7% (1 035,9 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;
- будівельне обладнання та техніка – 1 442,6 млн. грн. або 6,1% від загальної суми договорів.

Джерела фінансування лізингових операцій за I квартал 2016 р., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 14.

Таблиця 14

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за I квартал 2016 рр. млн. грн.

Джерела фінансування	I квартал 2016 рік			
	Юр. Особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
авансовий платіж	359,5	30,1	0,4	11,3
власний капітал	642,6	53,8	2,5	71,5
кредити банків	123,0	10,3	0,6	17,2
комерційні кредити постачальників	0,3	0,0	0,0	0,0
випуск цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0
кошти міжнародних фінансових організацій	0,0	0,0	0,0	0,0
кошти державного та місцевих бюджетів	0,0	0,0	0,0	0,0
інші джерела	68,0	5,7	0,0	0,0
Всього	1 193,4	100,0	3,5	100,0

(*За I квартал 2015 рік загальний обсяг джерел фінансування становив 778,6 млн. грн.).

За I квартал 2016 рік загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 1 197,0 млн. грн., що на 418,4 млн. грн., або на 53,7%, більше порівняно з відповідним періодом I кварталу 2015 року.

У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займає власний капітал 53,8% (642,6 млн. грн.).

Ломбарди

Станом на 31.03.2016 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 478 ломбардів, що відповідає показнику I кварталу 2015 року (станом на 31.03.2015 – 478 ломбардів).

Основні показники діяльності ломбардів I квартал 2014 – I квартал 2016 рр. наведено в таблиці 15.

Показники діяльності ломбардів.

Показники	31.03.2014	31.03.2015	31.03.2016	Темпи приросту			
				31.03.2015/31.03.2014		31.03.2016/31.03.2015	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	479	478	478	-1	-0,2	0	0,0
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	1 835,8	3 062,5	3 689,0	1226,7	66,8	626,5	20,5
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	2 764,9	2 743,3	2 795,0	-21,6	-0,8	51,7	1,9
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	1 749,7	2 793,3	3 478,3	1043,6	59,6	685	24,5
погашено за рахунок майна, наданого в заставу	106,9	186,5	322,8	79,6	74,5	136,3	73,1
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	252,3	303,5	250,7	51,2	20,3	-52,8	-17,4

Дані таблиці 15 свідчать про збільшення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за I квартал 2016 рік порівняно з минулим роком.

Такі показники, як сума наданих фінансових кредитів під заставу та сума погашених фінансових кредитів, збільшились на 20,5% та 24,5% відповідно, а кількість наданих фінансових кредитів під заставу збільшились на 1,9%. Показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу зменшився на 17,4%.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за I квартал 2016 року становить 179,0% (I квартал 2015 року – 168,1%).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 16).

Таблиця 16

Показники фінансового стану ломбардів

Показники	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Станом на 31.03.2016	Темпи приросту 31.03.2016/ 31.03.2015	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	1105,9	1498,0	2 104,5	606,5	40,5
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	825	1189,2	1 366,6	177,4	14,9
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	64,5	39,4	44,3	4,9	12,4
Статутний капітал, (млн.грн.)	792,6	816,9	1 050,9	234,0	28,6
Резервний капітал, (млн.грн.)	18,5	19,1	40,8	21,7	113,6
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	129,8	270,4	299,3	28,9	10,7

Власний капітал, усього, (млн.грн.)	883,7	1000,5	1 128,2	127,7	12,8
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	170,7	192,0	186,3	-5,7	-3,0
Активи по балансу, (млн.грн.)	1452,6	1 915,5	2 529,2	613,7	32,0

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів виріс на 32,0% (613,7 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 31.03.2016 становить 2 529,2 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 1 128,2 млн. грн., що на 12,8% (127,7 млн. грн.) більше, ніж станом на 31.03.2015.

Станом на 31.03.2016 нерозподілений прибуток становить 299,3 млн. грн., порівняно з відповідним періодом I кварталу 2015 року він збільшився на 10,7% (28,9 млн. грн.).

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 31.03.2016 збільшився на 40,5% (до 2 104,5 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 31.03.2016 резервний капітал та статутний капітал зросли на 113,6% та 28,6% порівняно з аналогічною датою I кварталу 2015 року та відповідно становлять 40,8 та 1 050,9 млн. грн.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 17.

Таблиця 17

Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
							31.03.2015/ 31.03.2014		31.03.2016/ 31.03.2015	
	31.03. 2014	31.03. 2015	31.03. 2016	31.03. 2014	31.03. 2015	31.03. 2016	млн. грн.	%	млн. грн	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	1 541,8	2 683,3	2 972,9	84,0	87,6	80,6	1 141,5	74,0	289,6	10,8
побутової техніки	285,4	370,4	704,8	15,5	12,1	19,1	85,0	29,8	334,4	90,3
автомобілів	3,1	5,1	3,9	0,2	0,2	0,1	2,0	64,5	-1,2	-23,5
нерухомості	3,0	0,6	1,6	0,2	0,02	0,04	-2,4	-80,0	1,0	166,7
іншого майна	2,4	3,0	5,8	0,1	0,1	0,2	0,6	25,0	2,8	93,3
Всього	1 835,8	3 062,5	3 689,0	100,0	100,0	100,0	1 226,7	66,8	626,5	20,5

За I квартал 2016 року структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. Водночас, при загальному збільшенні обсягів кредитування (20,5%) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 87,6% до 80,6%), побутової техніки (з 12,1% до 19,1%), та автомобілів (з 0,2% до 0,1%).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 9.

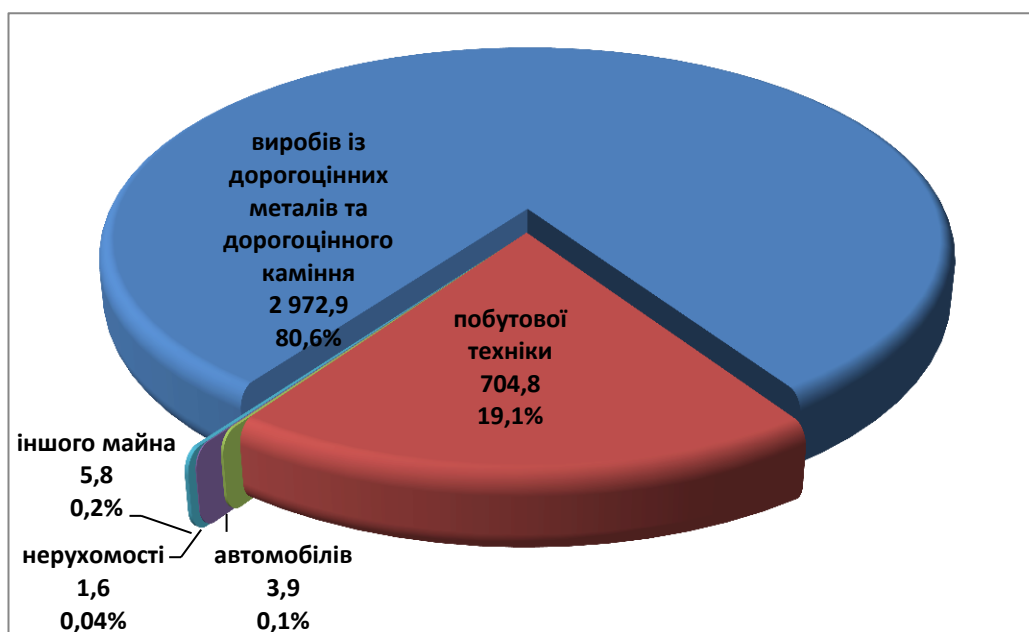

Рис. 9. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.03.2016

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння – 80,6% (2 972,9 млн. грн.). Порівняно з 31.03.2015 даний показник зменшився на 7,0 % від загального обсягу виданих кредитів.

Фінансові кредити видані під заставу побутової техніки за I квартал 2016 року збільшились на 90,3% (334,4 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом I кварталу 2015 року. Обсяг фінансових кредитів під заставу автомобілів зменшився на 23,5% (1,2 млн. грн.), а обсяг фінансових кредитів під заставу нерухомості продемонстрував збільшення на 166,7 % (1,0 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за I квартал 2014 – I квартал 2016 рр. зображено на рис. 10.

Рис. 10. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за I квартал 2014 – I квартал 2016 рр.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких за I квартал 2016 року становить 1 319,9 грн.

На фоні зростання обсягу виданих кредитів за I квартал 2016 року на 20,5% середній розмір кредиту демонструє збільшення на 18,2 %.

Таблиця 18

**Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.03.2016**

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	1 374,6	37,3	748,4	29,6
ТОР 5	1 863,5	50,5	1 129,3	44,7
ТОР 10	2 457,6	66,6	1 554,2	61,5
ТОР 50	3 359,1	91,1	2 211,7	87,4
ТОР 100	3 564,4	96,6	2 391,5	94,6
Всього по ринку	3 689,0	100	2 529,2	100

Як свідчать дані таблиці 18 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 96,6 % від загального обсягу кредитів та 94,6% від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 37,3% від загального обсягу наданих кредитів і 29,6% всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 19.

Таблиця 19

Інформація про джерела залучення коштів ломбардами

Показники	Станом на 31.03.2014		Станом на 31.03.2015		Станом на 31.03.2016	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	170,7	100	192	100	186,3	100
від банків	103,8	60,8	60,2	31,4	67,0	36,0
від юридичних осіб (крім банків)	65,5	38,4	119	62	106,2	57,0
від фізичних осіб	1,4	0,8	12,7	6,6	13,1	7,0

Дані таблиці 19 свідчать про зменшення загальних обсягів залучених коштів на 3,0% (на 5,7 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року (до 186,3 млн. грн.).

У господарській діяльності ломбардів збільшується питома вага залучених кредитів від банків на 4,6 в.п. (до 67,0 млн. грн.). Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з відповідним періодом минулого року зменшився на 5 в.п. (до 106,2 млн. грн.). Питома вага залучених коштів від фізичних осіб продемонструвала ріст на 0,4 в.п. (до 13,1 млн. грн.).